

SPOMLADANSKA OPAVILA NA GREDAH S TRAJNICAMI

Vsi poznamo reklamna sporočila, ki opozarjajo na vsakotedensko gnojenje za bogato rast in cvetenje rastlin. Za trajnice to ne velja !

Trajnice gnojimo enkrat na leto, takrat pa dovolj bogato in s pravimi gnojili. Spomladanskih opravil med trajnicami je sicer kar nekaj, vendar je med njimi gnojenje med najpomembnejšimi. Brez gnojenja se lahko zgodi, da zmanjka hrane in rast in cvetenje pojenjata, potem pa nas skrbi, kaj naj bi bilo z našimi rastlinami narobe.

Da bi imeli poleti in jeseni take cvetoče trajnice, moramo poskrbeti za gnojenje z organskimi gnojili vsaj spomladi, če tega nismo storili že jeseni ali v blažji zimi.

Med spomladanskimi opravili so najpomembnejša tista, s katerimi poskrbimo za urejen videz grede in tista, s katerimi poskrbimo, da bo greda lepa tudi kasneje. Če nismo že jeseni ali čez zimo odstranili ostankov odmrlih stebel in listja, to storimo čim prej, da nas ne bo nova rast prehitela. Tudi suhi ostanki vrtnih trav, ki smo jih ohranjali na gredah vso zimo, so sedaj že izpolnili svojo nalogo in skrajni čas je, da jih odstranimo. Presajanja trajnic, ki smo jih načrtovali, so morda čakala na toplejše vreme, sedaj pa je gotovo že primeren čas tudi za to opravilo. Če je zemlja suha, moramo po presajanju seveda poskrbeti za temeljito zalivanje, zlasti, če presajamo zimzelene trajnice. Kjer se je med rastlinami nabralo morebitno odpadlo listje, dobro premislimo, ali ga ni morda primerno pustiti za zastirko, ki bo skrbela za manjše izhlapevanje vode in bo sčasoma sprhnela ter nadomeščala kompost.

Vsekakor pa je spomladansko gnojenje z organskimi gnojili zelo pomembno opravilo, če nismo tega storili že jeseni ali v topli zimi.

V ekološkem vrtnarstvu, ki ga vedno bolj prakticirajo lastniki vrtov, zlasti ljubitelji in gojitelji trajnic in seveda tudi mnogi, ki gojijo zelenjavo, je skrb za trajno rodnost tal zelo pomembna. To pa je možno le tako, da najprej poskrbimo, da bo v tleh dovolj drobnih vrtnarjevih pomočnikov, torej glivic, bakterij in drobnih živalic, ki sproti predelajo vse odmrle rastlinske in druge organske dele v rastlinsko hrano in tako sklenejo krog presnove od organskega k anorganskemu in spet organskemu. Včasih je temu namenu služil hlevski gnoj, potem so ga za nekaj časa skoraj izrinila mineralna gnojila, ki pa ne morejo biti ustrezno nadomestilo zanj. Hranilnih snovi sicer lahko imajo dovolj, nimajo pa vseh tistih dobrih lastnosti, ki jih imajo organske snovi. Te namreč tudi poskrbijo za rahlost tal, izboljšajo vodno-zračni režim v tleh in hranilne snovi same obnavljajo tudi na daljši rok, s pomočjo mikroorganizmov seveda, brez vsakršnega dodajanja mineralnih gnojil. Organska gnojila naredijo glinasto zemljo bolj zračno, peščena pa bo manj sušna. Ker torej starega hlevskega gnoja skoraj ne najdemo več, pa tudi zato, ker je zaradi primesi plevelnih semen postal manj zaželen, ga nadomeščamo z drugimi organskimi gnojili. Domač kompost je lahko odličen, če nismo na kompostni kup metali tudi plevelov z zrelim semenjem. Vendar tudi komposta nikoli nimamo dovolj, zato uporabljamo različna gnojila, ki so kompostu podobna. Izbiramo zlasti takšna, ki vsebujejo tudi talne mikroorganizme, ki bodo potem v tleh skrbeli za sprotno razgrajevanje vseh odmrlih rastlinskih delcev.

Kompost in kompostu podobna gnojila rahlo zadelamo v tla, če nasad to dovoljuje. Če pa so se rastline na gredi že tako zgostile, da ukopavanje gnojil v zemljo ni več možno, ne bodimo v skrbeh. Gnojilo pač enakomerno potrosimo po površini, kar med rastlinami ali kar po rastlinah, ki začenjajo s spomladansko rastjo. Če je možno, blazine trajnic z rokami rahlo prečešemo in tako gnojilo spravimo bliže koreninam, potem pa temeljito zalijemo, da bo voda sprala gnojilo h koreninam. Če smo gnojili tik pred dežjem, zalivanje seveda ni potrebno.

Potem do pozne jeseni ali naslednje pomladi trajnice ne potrebujejo več gnojenja. V zemlji bodo imele dovolj hrane za rast in cvetenje.

Tekst:

Jožica Golob-Klančič

univ. dipl. ing. hort.

Fotografije:

Mojca Rehar Klančič

univ. dipl. ing. agr.